

Kestävästi kasvava ja turvallinen Suomi

Rakennusteollisuus RT:n hallitusohjelmatavoitteet 2023

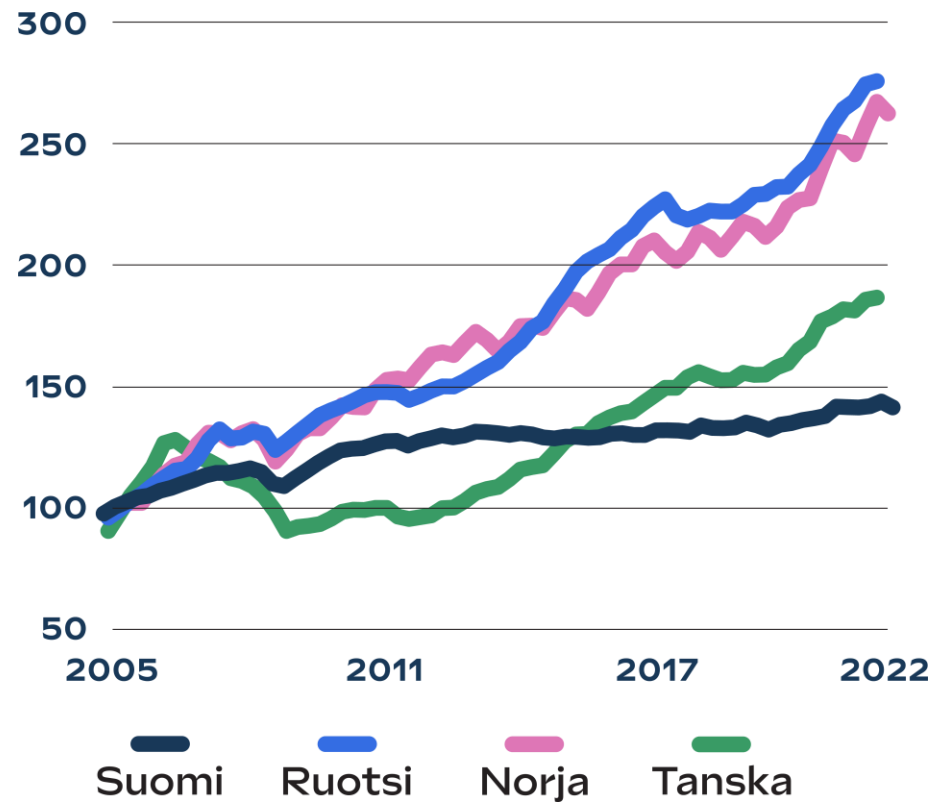
Lupaamme rakentaa järkevän
hintaista asumista – kunhan
yhteiskunta ei aseta sille esteitä

ASUMINEN JA KAUPUNGIT

Rakennusala on kohdannut kriisejä, mutta rakentamisen tarpeet eivät ole kadonneet

- I. Koronapandemian muutti toimintaympäristöä ja viivästytti hankkeita.
- II. Venäjän hyökkäyssodasta seurannut rakennusmateriaalien saatavuuskriisi on laittanut alan kannattavuuden koetukselle.
- III. Energiakriisi ja korkojen nousu ovat vaikuttaneet etenkin asuntotuotannon kysyntään ja tulevaisuuden näkymiin.

Asuntojen hinnat (2005=100)

RT:n lupaukset: Asuminen ja kaupungit

LUPAAMME

Rakentaa 35 000 asuntoa vuosittain suomalaisten eri elämäntilanteisiin ja tarpeisiin.

Tehdä sen terveellisesti, laadukkaasti ja turvallisesti.

Jättää jälkeemme kestävämmän, toimivamman ja viihtyisämmän elinympäristön.

MUTTA TARVITSEMME

1. Toimivat asunto- ja rahoitusmarkkinat, jotka mahdollistavat riittävät investoinnit ja asuntotuotannon.
2. Mahdollistavan lainsäädännön sekä sujuvampia kaavoitus- ja lupaprosesseja.
3. Korjausrakentamisen osaamiskeskittymän, jotta voimme toteuttaa EU:n korjausrakentamisohjelmat ja parantaa rakennusten energiatehokkuutta.
4. Yhteiskunnan tukea, jotta voimme rakentaa asuntoja ikääntyville, pienituloisille ja erityisryhmille.
5. Taloustiedettä hyödyntävää kaupunkipolitiikkaa, joka turvaa kaupunkien elinvoiman ja kasvun.

Riittävä asuntotuotanto vaatii toimivat asunto- ja rahoitusmarkkinat sekä mahdollistavan lainsäädännön

TARVITSEMME

1. Toimivat asunto- ja rahoitusmarkkinat, jotka mahdollistavat riittävät investoinnit ja asuntotuotannon

RT:n ratkaisut:

- Varmistetaan asuntotuotantotavoitteiden toteutuminen:
 - Parantamalla ensiasunnon ostajien ja omistusasumisen asemaa.
 - Valmistelemalla vuokra-asuntojen rakennuttamiseen toimivampia rahoitusmalleja.
- Ei kiristetä asuntomarkkinoiden sääntelyä tai siihen liittyvän rahoituksen sääntelyä. Seurataan taloyhtiölainoituksen kiristämisen vaikutuksia ja tarvittaessa tehdään siihen muutoksia.
- Palautetaan korkovähennysoikeus, joka kannustaa pitkäaikaissäästämiseen omistusasumisen muodossa. Muissa Pohjoismaissa tämä on käytössä.
- Kehitetään lisää joustoelementtejä suhdannemuutosten ja odottamattomien tilanteiden varalle.
- Poistetaan kiinteistöjen varainsiirtovero tai ainakin alennetaan se samalle tasolle kuin osakehuoneistojen kaupasta perittävä varainsiirtovero.

2. Mahdollistavan lainsäädännön sekä sujuvampia kaavoitus- ja lupaprosesseja

RT:n ratkaisut:

- Vahvistetaan lainsäädäntöön yksityisen toimijan mahdollisuus valmistella kaava kunnan ohjauksessa. Se lisää eri toimijoiden tasapuolista kohtelua ja prosessien läpinäkyvyyttä. Yksityisen toimijan ja kunnan yhteistyö parantaa resurssien järkevää käyttöä ja tuottavuutta sekä nopeuttaa prosesseja.
- Vahvistetaan maanomistajan aloiteoikeus uudessa alueidenkäyttölaissa. Tällä lisätään yksityisessä omistuksessa olevien maa-alueiden hyödyntämistä kuntien omissa alueidenkäyttösuunnitelmissa.
- Kirjataan lakiin rakentamis- ja ympäristöluvituksen palvelulupaukset erityyppisille rakentamis- ja investointihankkeille. Luvan käsittelyn seuranta on aloitettava, kun hankkeeseen ryhtyvä on hakemuksen jättänyt.
- Parannetaan osallistumismahdollisuuksia kaavojen valmisteluvaiheessa, mutta samalla rajataan kaavojen valitusoikeus koskemaan vain asianosaisia. Näin vähennetään aiheettomien valitusten määrää. Rajataan viranomaisien keskinäisiä valitusoikeuksia ja tehostetaan valitusten käsittelyä.
- Vähennetään kaavatasojen päällekkäisyyksiä ja mahdollistetaan niiden yhtäaikainen valmistelu.

Suomi tarvitsee korjausrakentamisen kauaskantoisia hyötyjä

TARVITSEMME

3. Korjausrakentamisen osaamiskeskittymän, jotta voimme toteuttaa EU:n korjausrakentamishjelmat ja parannamme rakennusten energiatehokkuutta

RT:n ratkaisut:

- Perustetaan Suomeen laaja-alainen korjausrakentamisen osaamiskeskittymä, joka parantaa alan tuottavuutta ja vauhdittaa vihreää siirtymää.
- Mahdollistetaan EU-rahoituksen voimakas lisääminen korjausrakentamisessa uudistamalla rahoitusrakenteita ja rahoituksen hyödyntämistä laaja-alaisemmin.
- Uudistetaan ARAn perusparannuslainoihin liittyviä takausehtoja mm. alentamalla takausmaksua ja pidentämällä takauslaina-aikaa, jotta taloyhtiöiden suunnitellut korjausinvestoinnit saataisiin toteutettua.
- Korotetaan kotitalousvähennyksen tasoa ja laajennetaan se koskemaan myös asunto-osakeyhtiön suorittamia korjaustoimenpiteitä.

TIETOLAATIKKO KORJAUSRAKENTAMISESTA

Kiinteistökantaamme korjataan aivan liian vähän - siitä uusiutuu vuosittain vain 1-2 prosenttia.

- VTT:n mukaan EU:n Renovation Wave tarkoittaa noin 1-1,5 miljardin euron vuosittaisia investointeja.
- Talokannan korjausvelan määrä kasvoi vuodessa yli kolme miljardia euroa.
 - Vuodesta 2000 vuoteen 2021 velan määrä on noussut 24,9 miljardista eurosta 77,5 miljardiin euroon.
- Väyläverkon korjausvelka on kolme miljardia euroa.
 - Esimerkiksi vuonna 2021 erittäin huonokuntoisia tai huonokuntoisia tie- ja rautatiesiltoja oli yhteensä yli 800.

Tarvitsemme järkevää kaupunkipolitiikkaa, jolla turvaamme kaupunkien elinvoiman ja kasvun

TARVITSEMME

4. Yhteiskunnan tukea, jotta voimme rakentaa asuntoja ikääntyville, pienituloisille ja erityisryhmille.

RT:n ratkaisut:

- Varmistetaan, että ARAn käynnistysavustukset ja -valtuudet erityisryhmille ja ikääntyville ovat tarpeeksi suuret.
- Nopeutetaan ARAn päätöksien käsittelyä ja niille säädetään määräaika.
- Parannetaan ARAn kilpailutusmekanismeja, jotta hankkeita saataisiin käyntiin enemmän, oikea-aikaisemmin ja nopeammin. Nykyisellään ARAn sallima kilpailumenettely ei edistä kilpailua tai mahdollista erilaisia urakkamuotoja.

5. Taloustiedettä hyödyntävää kaupunkipolitiikkaa, joka turvaa kaupunkien elinvoiman ja kasvun.

RT:n ratkaisut:

- Resursoidaan kaupunkipolitiikan tutkimusta riittävästi ja hyödynnetään tutkimustuloksia yhteiskunnallisessa keskustelussa sekä päätöksenteossa.
- Kehitetään MAL-sopimuksista valtion ja suurten kaupunkiseutujen yhteinen kasvuvision, joissa kaupungit veloitetaan tehokkaampaan maankäyttöön ja valtio investoimaan kaupunkiseutujen sisäisiin ja niiden välisiin liikenneyhteyksiin.
- Kehitetään asuntopolitiikkaan liittyvää päätöksentekoa siten, että määritetään niihin liittyvä tieteellinen tutkimusasetelma etukäteen, jotta toimenpiteiden vaikuttavuutta voidaan arvioida riittävän hyvällä tasolla.

**Lupaamme rakentaa Suomesta
turvallisemman ja saavutettavamman
– kunhan rahoitus on kunnossa**

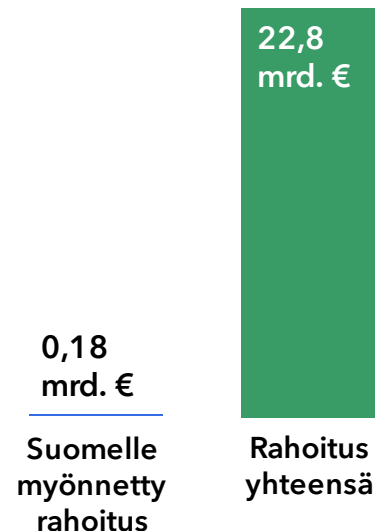
TURVALLISUUS JA KILPAILUKYKY

Ilman investointeja Suomen takamatka Eurooppaan kasvaa

Ruotsi investoi seuraavan 10 vuoden aikana liikenneinfraan liki kolminkertaisesti sen mitä Suomi.

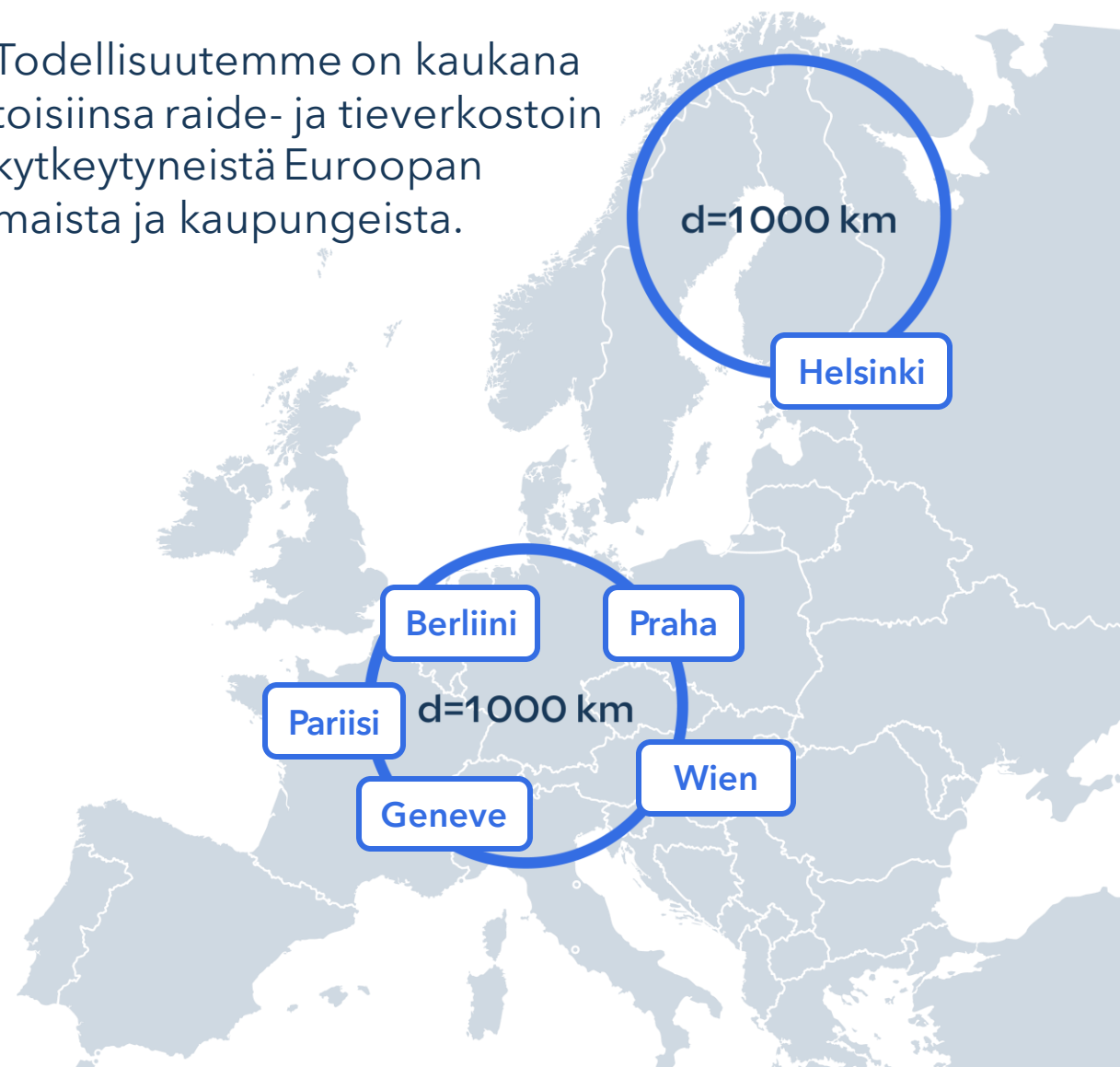

Suomen tulisi hyödyntää EU-rahoitusta suuremmin ja systemaattisemmin.

CEF Transport -rahoitus yhteensä vuosien 2014-2020 aikana.

Todellisuutemme on kaukana toisiinsa raide- ja tieverkostoin kytkeytyneistä Euroopan maista ja kaupungeista.

RT:n lupaukset: Turvallisuus ja kilpailukyky

LUPAAMME

Rakentaa vahvat väyläyhteydet Suomesta länteen ja varmistaa huoltovarmuudelle kriittiset reitit.

Parantaa vientiteollisuuden logistista kilpailukykyä ja ihmisten sujuvaa liikkumista asuinpaikasta riippumatta.

Rakentaa väyläratkaisuilamme vähäpäästöisempää ja turvallisempaa yhteiskuntaa.

MUTTA TARVITSEMME

1. Kunnianhimoisen vision Suomen liikenneverkon kehittämiseksi ja pitkäjänteisen suunnitelman sen toteuttamiseksi – muiden Pohjoismaiden tapaan.
2. Isoille väyläinvestoinneille uudenlaisia, budjettikehyksen ulkopuolisia rahoitusmalleja, joissa hyödynnetään esimerkiksi valtion omaisuuden myyntituloista saatavaa vipuvaikutusta.
3. Riittävän rahoituksen a) kehitysinvestoineille ja b) perusväylänpidolle joka vuosi – muuten emme saa kirittyä korjausvajetta kiinni.
4. EU-rahoituksen systemaattisempaa ja suurempaa hyödyntämistä.
5. Lisää liikenneinvestointien dynaamisten vaikutusten tutkimusta ja sen ympärille monitieteistä osaamisklusteria.

Suomen takamatka liikenneinfraassa on kurottava umpeen

TARVITSEMME

1. Kunnianhimoisen vision Suomen liikenneverkon kehittämiseksi sekä pitkäjänteisen suunnitelman sen toteuttamiseksi – muiden Pohjoismaiden tapaan.

RT:n ratkaisut:

- Laaditaan vuoteen 2050 ulottuva visio siitä, millaisiksi Suomen päätiet ja -radat tulisi modernisoida. Tavoitteena tehdä Suomesta ”nelikaistainen ja kaksiraiteinen”.
- Vastauksena turvallisuustilanteemme muutoksiin laaditaan strategiset skenaariot siitä, miten Suomi liitetään logistisesti länteen. Huomioidaan vientiteollisuuden, raskaan liikenteen ja sisäisen turvallisuuden tarpeet kaikkien liikennemuotojen ja alueiden osalta.
- Sitoudutaan Liikenne 12 -suunnitelman kirjauksiin ja sen vaatimaan rahoitustasoon. Kasvatetaan rahoitusta pitkäjänteisesti pohjoismaiselle tasolle.

TIETOLAATIKKO TIESTÖSTÄ

Päätieverkko jää ajastaan jälkeen – esimerkkejä idästä ja lännestä

Vt 8 yhdistää lännen kasvuklusterit ja vientisatamat. Meri-, auto-, akku- ja kemianteollisuuden sekä telakka- ja metalliteollisuuden käyttämän väylän liikennemäärä on kasvanut. Raskas liikenne ja henkilöliikenne samoilla kaksikaistasuuksilla luo vaaratilanteita.

Vt 5 palvelee konepaja- ja energiateollisuutta Pohjois-Savossa. Lisämi ympäristökuntineen on vientiveturi etenkin metalliteollisuudessa. Alueen teollisuusyritysten liikevaihto ja vienti ovat kasvaneet muuta Suomea nopeammin. Se ja Itärajan sulkeutuminen lisäävät liikennettä ja onnettomuusriskiä.

Ajasta jääneitä pääväyliä voidaan modernisoida nelikaistasuuksia ja eritasoliittymiä lisäämällä, erottaen taajamaliikenne pitkän matkan liikenteestä sekä rakentamalla valmiudet fossiilittomien käyttövoimien jakeluun ja liikenteen automaation.

Väylät eivät kehity ja pysy kunnossa ilman riittävää rahoitusta

TARVITSEMME

2. Isoille väyläinvestoinneille uudenlaisia, budjettikehyksen ulkopuolisia rahoitusmalleja, joissa hyödynnetään esimerkiksi valtion omaisuuden myyntituloista saatavaa vipuvaikutusta.

RT:n ratkaisut:

- Turvataan hankeyhtiöiden toiminta ja suurten hankkeiden jatkovalmistelu. Tehdään toteuttamispäätös Turun suunnan raidehankkeesta.
- Valtion omaisuuden myyntituotoista yksi miljardi tulee kohdentaa väyläinvestointeihin hallituskauden aikana. Yksityisen sektorin rakennusinvestoinneilla vivutetaan hyötyjä huomattavasti suuremmaksi.
- Ei aseteta esteitä sille, että suuret väylähankkeet voidaan toteuttaa kehysmenettelyn ulkopuolella, jotta niissä voidaan käyttää innovatiivisia rahoitusratkaisuja.

3. Riittävän rahoituksen a) kehitysinvestoinneille ja b) perusväylänpidolle joka vuosi - muuten emme saa kirittyä korjausvajetta kiinni.

RT:n ratkaisut:

- Sitoudutaan Liikenne 12-ohjelmaan ja varmistetaan sen edellyttämä rahoitus.
- Kehitysinvestoinnit vähintään 600 milj. € / vuosi
- Perusväylänpito vähintään 1 400 milj. € / vuosi
- Sidotaan perusväylänpidon määräraha indeksiin ja huomioidaan kustannustason nousu myös kehitysinvestoinneissa.
- Toteutetaan liikenteen vero- ja maksu-uudistus, jolla vastataan ajoneuvojen, energialähteiden ja palvelujen teknologiamurrokseen.

Liikenneasiat kuuluvat EU-politiikan ja tutkimuksen ytimeen

TARVITSEMME

4. EU-rahoituksen systemaattisempaa ja suurempaa hyödyntämistä

RT:n ratkaisut:

- Nostetaan liikennepolitiikka yhdeksi Suomen EU-politiikan prioriteetiksi.
- Varmistetaan, että pitkän tähtäimen väylävisioon ja Liikenne 12 - suunnitelmaan sisältyvät hankkeet täyttävät EU-rahoitushakujen kriteerit. Vaikutetaan aktiivisesti kriteerien kehittämiseen.
- Lisätään yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa rajat ylittävien, huoltovarmuutta ja turvallisuutta lisäävien väylähankkeiden saamiseksi EU:n agendalle.

5. Lisää liikenneinvestointien dynaamisten vaikutusten tutkimusta ja sen ympärille monitieteistä osaamisklusteria.

RT:n ratkaisut:

- Resursoidaan liikennetaloustieteen tutkimusta riittävästi ja hyödynnetään tutkimustuloksia yhteiskunnallisessa keskustelussa sekä päätöksenteossa.
- Kehitetään liikenneinvestointien välillisten vaikutusten ja varsinkin maankäyttöön liittyen hyötyjen huomiointia laskentamalleissa.
- Kehitetään alalle systemaattisesti monitieteistä osaamisklusteria yhteistyössä viranomaisten ja alan korkeakoulujen kanssa. Tulevaisuudessa Suomen on turvattava oma osaamisensa kriittisen infrastruktuurin rakentamisessa.

Lupaamme kestävämmän tulevaisuuden – kunhan politiikka on fiksua

KESTÄVÄMPI HUOMINEN

Ilman kestävää rakentamista ja rakennuskannan modernisointia ilmastotavoitteiden saavuttaminen on mahdotonta

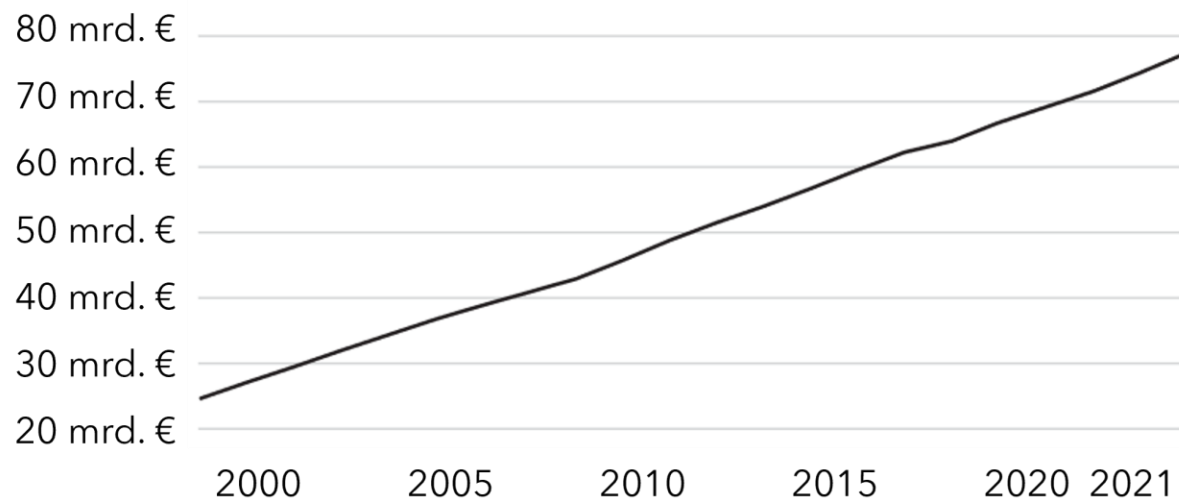

Suomessa betonin kierrätysaste on

80 %

- maailman huippuluokkaa.

Talokannan korjausvelan kehitys euroissa (ROTI 2023)

RT:n lupaukset: Kestävämpi huomina

LUPAAMME

Vähentää rakennetun ympäristön ja rakentamisen päästöjä 66 prosenttia 2035 mennessä.

Vähentää luonnonvarojen käyttöä kiertotaloutta edistämällä ja ehkäistä luontokatoa.

Rakentaa toimivia, energiaviisaita asuin ympäristöjä, jotka kestävät ilmastonmuutosta.

MUTTA TARVITSEMME

1. Maankäytön suunnittelua, joka kannustaa tiiviimpään yhdyskuntarakenteeseen sekä edistää luonnon monimuotoisuutta.
2. Tuplamäärän energiatehokkuutta parantavaa korjausrakentamista vuosittain.
3. Entistä vähähiilisempää ja paikallisempaa energiantuotantoa nopeutetulla aikataululla.
4. Merkittävästi lisää TKI-panostuksia sekä oikein kohdennettuja energia- ja investointitukia.
5. Teknisesti toimivaa ja taloudellisesti järkevää hiilipäästöjen sääntelyä.
6. Kiertotalouden esteiden purkamista sekä uusiomateriaalien ja -tuotteiden käytön edistämistä varsinkin julkisissa hankkeissa, teknologia- ja materiaalineutraalisti.

Päästövähennykset edellyttävät tehokkaampaa maankäyttöä ja energiatehokkuutta parantavaa korjausrakentamista

TARVITSEMME

1. Maankäytön suunnittelua, joka kannustaa tiiviimpään yhdyskuntarakenteeseen sekä edistää luonnon monimuotoisuutta.

RT:n ratkaisut:

- Tavoitellaan tiivistä kaupunkirakennetta, joka tukeutuu saumattomasti väyläverkostoon, sillä 90 % rakentamisen päästöistä perustuu suunnitteluvaiheeseen ratkaisuihin.
- Tavoitellaan eri kaavatasoilla vähähiilisiä ja (lähes) nollaenergiatason asuinalueita ja vähennetään yksityiskohtaisia määräyksiä. Uudistetaan lainsäädäntöä niin, että kaavoissa määritellään ensisijaisesti tavoitteita eikä keinoja.
- Rajataan EU:n ennallistamisasetuksen tavoitteet koskemaan vain kaupunkeja, joissa viheralueiden pinta-ala jää alle 10 prosenttiin.
- Julkisten toimijoiden tulisi asettaa tavoitteita ja määritellä konkreettisia toteuttamistoimia, jotta julkiset tilaajat voisivat sisällyttää biodiversiteetin huomioon tarjouspyyntöihin ja hankintakriteereihin.

2. Tuplamäärän energiatehokkuutta parantavaa korjausrakentamista vuosittain.

RT:n ratkaisut:

- Lisätään E-luvun pienentämiseen tähtäävien ARAn energia-avustuksien määrärahoja.
- Saatetaan talotekniset järjestelmät laajemmin ARAn energia-avustusten piiriin, jotta sisäympäristöjen laatua voidaan parantaa ja kysyntäjoustoa lisätä.
- Vauhditetaan kuntien jo suunniteltuja korjausinvestointeja oikein kohdennetuilla tukimuodoilla. Kehitetään samalla julkisia hankintoja ja lisätään tilaajien osaamista.
- Korotetaan kotitalousvähennystä ja laajennetaan se koskemaan myös asunto-osakeyhtiöiden teettämiä korjauksia.
- Jatketaan Terveet tilat -ohjelman toteuttamista suunnitelmien mukaisesti.
- Pidetään rakennustehokkuusdirektiivin (EPBD) kansallinen implementointi kustannusoptimaalisella tasolla. Huolehditaan samanaikaisesti rakennusten ilmastokestävyydestä ja sisäolosuhteista.

Rakentamisen päästöt laskevat yhteistyöllä ja lisäämällä TKI-panostuksia

TARVITSEMME

3. Entistä vähähiilisempää ja paikallisempaa energiantuotantoa nopeutetulla aikataululla.

RT:n ratkaisut:

- Varmistetaan vähähiilisen energian saatavuus kaikkialla Suomessa.
- Edistetään tuulivoimala- ja aurinkoenergiահankkeita nopealla aikataululla ja sujuvoitetaan niiden luvitusta. Esteitä on purettava varsinkin lunastusprosesseissa. Kiinnitetään erityistä huomiota Itä-Suomen tilanteeseen.
- Investoidaan riittävästi energian jakeluverkkojen modernisointiin ja laajentamiseen. Varmistetaan energian siirtoverkkojen kapasiteetti Suomen sisällä ja mm. Ruotsista.
- Varmistetaan polttoainemarkkinoiden toimivuus eri teollisuudenalojen kannalta. Vihreän siirtymän kannalta on tärkeää turvata biopolttoaineiden saatavuus ja riittävyys.
- Vauhditetaan päästötöntä liikennettä rakentamalla Suomeen riittävän kattava fossiilittomien käyttövoimien jakeluverkko.

4. Merkittävästi lisää TKI-panostuksia sekä oikein kohdennettuja energia- ja investointitukia.

RT:n ratkaisut:

- Vauhditetaan kiinteistö- ja rakennusalan vihreää siirtymää. Jatketaan ja lisäresursoidaan RRF-rahoituksella käynnistettyä innovaatio-ohjelmaa.
- Lisätään resursseja rakennusalan kannalta kriittisiin TKI- ja osaamiskokonaisuuksiin, joita ovat 1) kaupunki- ja liikennetaloustiede, 2) korjausrakentaminen, 3) infrarakentaminen ja 4) digitalisaatio
- Kehitetään Business Finlandin lisäksi muita TKI-rahoituksen mekanismeja, jotta myös kotimarkkinavetoisten alojen kehittämiseen voidaan hyödyntää julkista rahoitusta.
- Käynnistetään pitkään valmisteltu vähähiilisen betonin ohjelma, joka sisältää keskipitkän ja pitkän aikavälin investointitarpeet.
- Edistetään tilaelementtijärjestelmien standardisointia, jolla parannetaan esim. puurakentamisen kustannustehokkuutta ja lisätään sen skaalautuvuusmahdollisuuksia.
- Otetaan käyttöön vaihtoehtoisten käyttövoimien markkinaa avaavia tuki- ja ohjaustoimia, jotta myös pk-yritykset voivat osallistua vihreään siirtymään.

Kestävämpi tulevaisuus vaatii järkevämpää sääntelyä ja esteiden purkamista

TARVITSEMME

5. Teknisesti toimivaa ja taloudellisesti järkevää hiilipäästöjen sääntelyä.

RT:n ratkaisut:

- Edistetään rakennusten hiilijalanjäljen laskentamallin käyttöönottoa. Jatkokehitetään YM:n valmistelemaa mallia laajassa yhteistyössä.
- Muutetaan rakennusten E-lukulaskennan perusteita niin, että primäärienergiakertoimia päivitetään ja eri materiaalien kohtelua yhdenvertaistetaan.
- Otetaan infrarakentamisessa käyttöön yhteinen hiilijalanjäljen laskentamalli. Yhteismitallisella mallilla vähennetään tehokkaimmin päästöjä ja lisätään läpinäkyvyyttä kilpailutuksissa.
- Kehitetään rakennusalan hiilipäästöjen kompensointia ja ekologista kompensointia taloudellisesti ja teknisesti sekä läpinäkyvästi.
- Ei luoda hiilikädenjäljen laskentaan kansallisia säädöksiä, vaan osallistutaan yhtenäistettyjen kansainvälisten mallien kehittämiseen.

6. Kiertotalouden esteiden purkamista sekä uusiomateriaalien ja -tuotteiden käytön edistämistä varsinkin julkisissa hankkeissa, teknologia- ja materiaalineutraalisti.

RT:n ratkaisut:

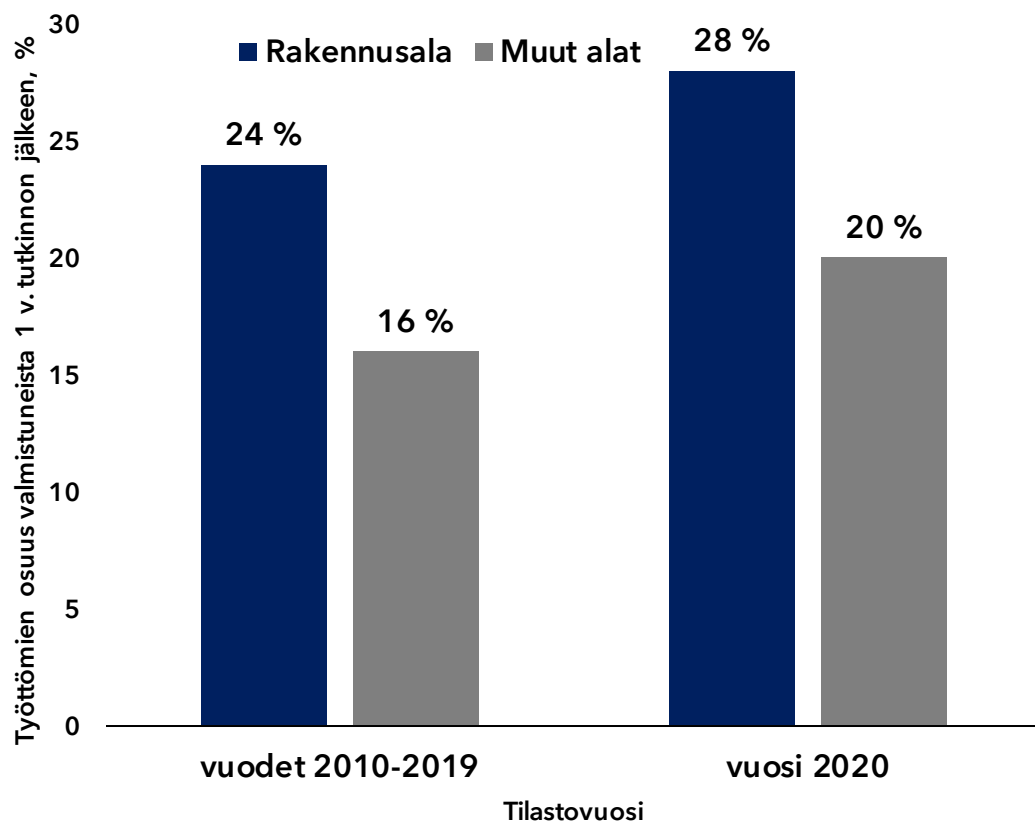
- Asetetaan Suomeen yhteismitalliset tavoitteet uusiomateriaalien käytön lisäämiseksi ja lisätään julkisissa rakennushankkeissa niiden hyödyntämistä.
- Lisätään uusiomateriaalien käyttöä helpottamalla materiaalien jätestatuksen poistamista.
- Kehitetään kansallisen kiertotalousohjelman toteuttamiseen ratkaisuja yhdessä elinkeinoelämän kanssa ja resursoidaan ne riittävästi.
- Siirretään verotuksen painopistettä luonnonvaraverotuksesta jäteveroihin. Ohjataan verotuksella materiaalien parempaa kiertoa ja jätekuorman pienenemistä.
- Kehitetään alueidenkäyttöä ohjaavaa sääntelyä niin, että rakentamisesta yli jäävää kiviainesta voidaan hyödyntää enemmän primäärikäytössä.

Lupaamme rakentaa hyvää
yhdessä – kunhan osaajia riittää

OSAAVA TYÖVOIMA

Ilman osaavaa työvoimaa on Suomen rakentaminen ja ilmastotavoitteiden saavuttaminen mahdotonta

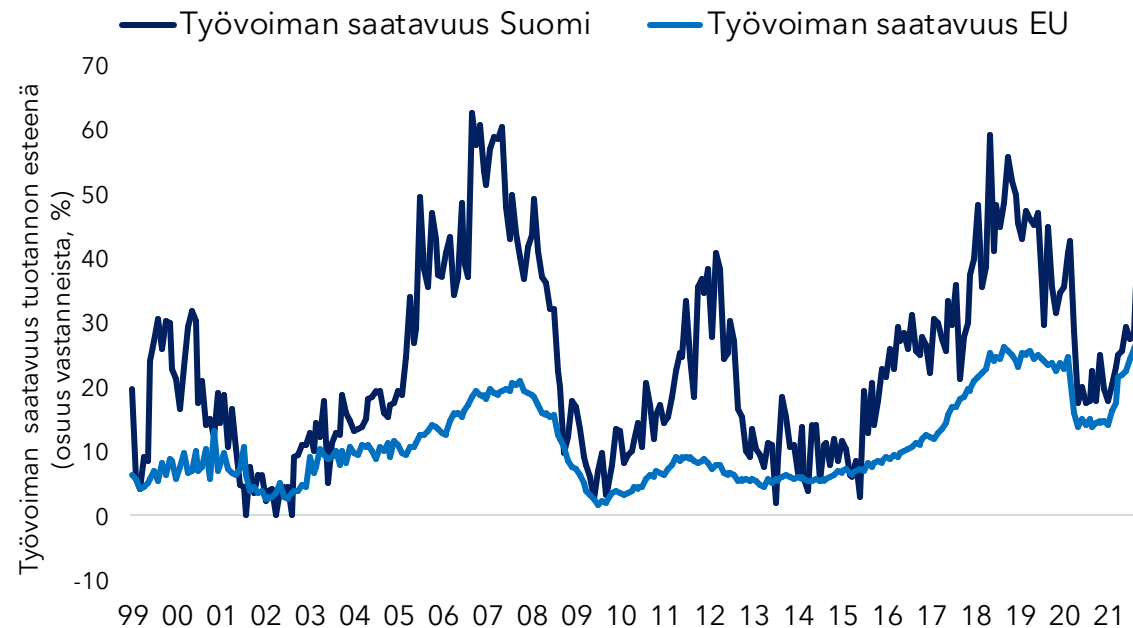
Työttömien osuus ammattioppilaitoksista valmistuneista 1 v tutkinnon jälkeen

Rakennusalan
ammattikorkeakouluista vain reilu

60 %

opiskelijoista valmistuu
tavoiteajassa.

Osaavan työvoiman puute on suurin tekijä kasvun tiellä

TARVITSEMME

1. Korkeakoulutettujen määrän lisäämistä ja samalla koulukseen sekä tutkimukseen riittävästi resursseja.

RT:n ratkaisut:

- Vahvistetaan alan korkeakoulutusta entisestään lisäämällä aloituspaikkoja ja varsinkin varmistamalla näiden riittävä resursointi. Huomioidaan erityisesti alueet, joissa korkeakoulutettujen määrä on tällä hetkellä riittämätön.
- Parannetaan varsinkin ammattikorkeakoulujen läpäisyä lisäämällä korkeakoulujen resursseja ja kehittämällä rahoituksen ohjausmalleja.
- Lisätään resursseja rakennusalan kannalta kriittisiin TKI- ja osaamiskokonaisuuksiin, joita ovat 1) kaupunki- ja liikennetaloustiede 2) korjausrakentaminen 3) infrarakentaminen ja 4) digitalisaatio.
- Perustetaan Suomeen laaja-alainen korjausrakentamisen osaamiskeskittymä.
- Kehitetään infrarakentamiseen systemaattisesti monitieteistä osaamisklusteria yhteistyössä viranomaisien ja alan korkeakoulujen kanssa.
- Lisätään mahdollisuuksia houkutella alalle huippuosaajia myös Suomen rajojen ulkopuolelta.

2. Keinoja poistaa alan osaajakapeikot ja kohtaanto-ongelmat.

RT:n ratkaisut:

- Vähennetään alan kohtaanto-ongelmia:
 - 1) Lisäämällä työllistymisen kannusteita.
 - 2) Kehittämällä ammatillisen koulutuksen rahoitusmallia niin, että työllistymisellä on nykyistä suurempi painoarvo.
 - 3) Parantamalla täydennyskoulutukseen ohjaamista.
- Parannetaan alan ammatillisen koulutuksen mainetta kehittämällä sen sisältöjä ja pedagogisia keinoja. Lisätään yhteistyötä eri koulutusasteiden välillä ja perustetaan mahdollisuuksien mukaan yhteisiä kampusalueita.
- Kartoitetaan nopealla aikataululla alan kannalta kriittisten osaamisten tarpeet ja varmistetaan niiden riittävä koulutus Suomessa.
- Lisätään alan opetushenkilökunnan täydennyskoulutusta.
- Kehitetään alan koulutusta vastaamaan muuttuviin tarpeisiin. Käynnistetään laaja selvitys, jossa alan koulutusvaatimuksia ja -tasoa peilataan tulevaisuuden työmarkkinoiden vaatimuksiin.

Viisi syytä, miksi rakentaminen kannattaa

1

Työllisyys

Miljoona euroa rakentamiseen työllistää 11-14 henkilöä. Rakentamisen kotimaisuus-aste on suuri verrattuna muihin aloihin.

3

Kilpailukyky

Asunto- ja infrarakentaminen parantavat työvoiman ja rahdin liikkuvuutta. Kasvua edistetään parantamalla saavutettavuutta.

5

Kestävä kasvu

Rakentaminen ylläpitää ja kasvattaa talouden tuotantopotentiaalia. Rakentamisella on mahdollisuus vähentää päästöjä.

2

Verotulot

Verojen osuus on 34-46 prosenttia rakentamiseen sijoitetuista euroista.

4

Vipu

Hyvin valittu rakennuskohde vivuttaa moninkertaisesti muuta rakentamista.